Outdoor Education
Porto, Portugalia

organizator: EDU2 GROW
perioada: 16-20 februarie 2026
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR. 1

Erasmus+

Activități în Aer Liber — Educație pentru Mediu
- diseminare -

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR. 1
Proiectul Erasmus+KA1 Educație școlară
Nr. de referință : 2025-1-RO01-KA121-SCH-000319863

- *Prof. Bratu Andreea*
- *Prof. Drăgușoiu Livia*
- *Prof. Ghinete Marius*

Activități în Aer Liber

Erasmus+

Introducere

- Acest articol prezintă ideile cheie, metodele, activitățile, competențele și pașii practici pentru planificarea educației în aer liber și a educației pentru mediu și se adresează cadrelor didactice care se pregătesc să participe la sau să implementeze învățarea în aer liber legată de sustenabilitate și Obiectivele Globale ale ONU (SDGs).

De ce să ne concentrăm pe activități în aer liber?

- Componenta de formare pentru profesori (cursuri și activități de învățare) dezvoltă competențe profesionale moderne: metodologii active, incluziune, educație pentru sustenabilitate și competențe sociale.
- Învățarea în aer liber mută educația din teoria abstractă către experiență directă, întărește legătura cu comunitatea și mediul local și încurajează autonomia elevilor, colaborarea și bunăstarea, punând accent pe învățarea nonformală și pe relația om–natură.

Activități în Aer Liber

Erasmus+

Introducere

- Acest articol prezintă ideile cheie, metodele, activitățile, competențele și pașii practici pentru planificarea educației în aer liber și a educației pentru mediu și se adresează cadrelor didactice care se pregătesc să participe la sau să implementeze învățarea în aer liber legată de sustenabilitate și Obiectivele Globale ale ONU (SDGs).

De ce să ne concentrăm pe activități în aer liber?

- Componenta de formare pentru profesori (cursuri și activități de învățare) dezvoltă competențe profesionale moderne: metodologii active, incluziune, educație pentru sustenabilitate și competențe sociale.
- Învățarea în aer liber mută educația din teoria abstractă către experiență directă, întărește legătura cu comunitatea și mediul local și încurajează autonomia elevilor, colaborarea și bunăstarea, punând accent pe învățarea nonformală și pe relația om–natură.

Activități în Aer Liber

Principiile de bază ale educației nonformale în aer liber

- Educația nonformală: învățare organizată, intenționată, dar flexibilă, centrată pe participanți; prioritizează experiența și reflecția.
- Dezvoltă cunoștințe, abilități, valori, atitudini și comportamente aplicabile în contexte diverse.
- Proces centrat pe cursant: pornește de la nevoi reale și crește motivația, creativitatea, autonomia și încrederea.
- Susține integrarea și participarea activă.

Ciclul de învățare în educația în aer liber

Învățarea eficientă în aer liber urmează un ciclu:

- Experiență — participanții trăiesc o situație.
- Acțiune — fac ceva concret.
- Reflecție — observă și descriu sentimentele și faptele.
- Generalizare — extrag reguli, tipare sau principii.
- Aplicare — planifică cum să folosească învățarea în contexte viitoare.
- Abordarea integrează învățarea cognitivă, fizică și emoțională; grupul funcționează ca resursă de învățare (cooperare, feedback, roluri, sprijin).

Activități în Aer Liber

Erasmus+

Metode și tehnici nonformale frecvent folosite

- Jocuri pedagogice (de energizare, de dezvoltare a coeziunii grupului, jocuri de rol)
- Simulări (luare de decizii în condiții realiste)
- Studii de caz (probleme de mediu locale)
- Deconstrucție/reconstrucție (analiză și reproiectare a unei situații)
- Cercetare de teren (observație, colectare de date)
- Dramatizare și povestire (construirea empatiei)
- Colaborare (elevii proiectează soluții, produse, reguli)
- Dezbateri, lucrări bazate pe proiecte și predare între colegi.

Activități în Aer Liber

Metode practice — categorii

- Metode fizice: abilități motrice, explorare prin corp, jocuri și provocări sigure (cu măsuri de incluziune și siguranță).
- Metode afective: descoperire ghidată, vizualizare, povestire, dramă, dinamici de grup (promovează motivația și apartenența).
- Metode cognitive: scurte informări + discuție, investigație bazată pe întrebări, documentare video, predare de către elevi (structurează experiența trăită).

Activități în Aer Liber

Competențe vizate în educația outdoor și pentru mediu

Elevii dezvoltă:

- Abilități de planificare, participare și reflecție după experiențe outdoor.
- Autocunoaștere, conștientizare a grupului, comunicare și înțelegerea rolurilor.
- Înțelegerea interdependenței om–natură.
- Strategii de gestionare a riscurilor și competențe de răspuns în situații neașteptate.
- Capacitatea de a identifica convingeri limitative și de a le transforma în convingeri suportive.
- Gândire critică privind impactul asupra mediului și consecințele pe termen lung ale utilizării resurselor.

Activități în Aer Liber

Competențe civice, de mediu și comunitare

- Aplicarea autocunoașterii în decizii reale pe teren.
- Construirea de relații pozitive în grup: încredere, leadership și empatie.
- Analiza mediilor de învățare și utilizarea naturii ca resursă educațională.
- Înțelegerea problemelor de mediu: impact, risc și efecte pe termen lung.

Erasmus+

Activități în Aer Liber

Erasmus+

Obiective posibile pentru activitățile outdoor

- Creșterea motivației și creativității
- Promovarea cetățeniei active și a înțelegerii etice
- Încurajarea incluziunii și cooperării
- Consolidarea identității locale și a expresiei artistice bazate pe natură (land art, jurnal de natură)
- Dezvoltarea abilităților personale: autonomie, reziliență, încredere în sine
- Întărirea lucrului în echipă: empatie, leadership distribuit
- Îmbunătățirea judecății bazate pe dovezi și a luării deciziilor

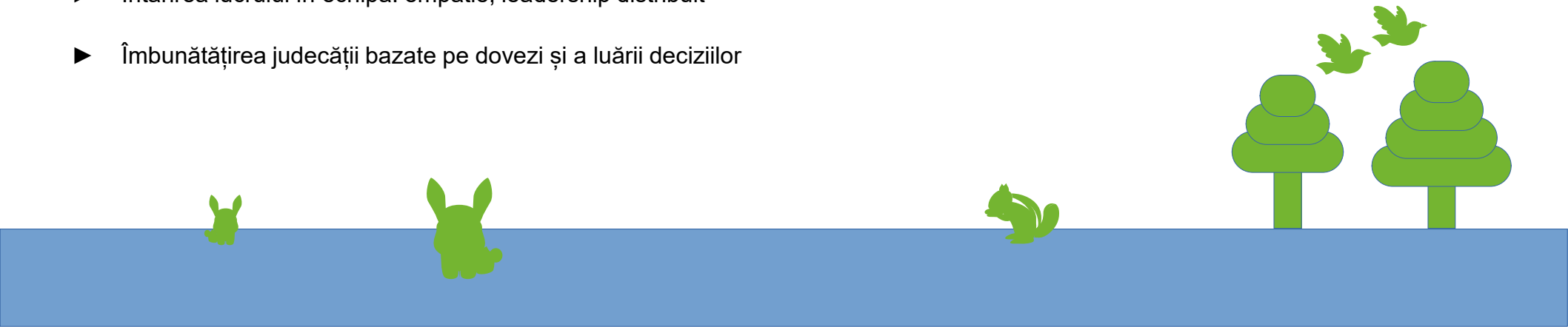

Activități în Aer Liber

Erasmus+

Beneficiile învățării în aer liber

- Învățarea experiențială aliniază inimă, minte și mâini — emoții, gândire și acțiune.
- Activitățile în aer liber reduc stresul, sporesc expunerea la lumină naturală și reduc sedentarismul.
- Construiesc autonomie, reziliență, abilități de leadership și colaborare.
- Experiențele multisenzoriale îmbunătățesc memoria (sunete, mirosuri, texturi).
- Observația directă cultivă conștientizarea planetară și responsabilitatea locală: oamenii protejează ceea ce cunosc și iubesc.

Activități în Aer Liber

Erasmus+

Riscuri, provocări și strategii rapide de atenuare

- Evaluarea riscurilor: trafic, alunecări, alergeni → verificarea traseelor, reguli clare, trusă de bază, informarea părinților.
- Managementul grupului: grupuri mari sunt mai greu de coordonat → desemnarea liderilor de grup, puncte de întâlnire și asistenți/voluntari.
- Vremea: ploaie, vânt sau caniculă → Plan B (spațiu acoperit, activități scurte, adaptare).
- Distrageri: zgomote, animale sau trecători → sarcini clare, intervale scurte, semnale convenite.
- Prejudecata „este doar joacă” → obiective explicite, incluziune de reflecție și un produs concret (foto-jurnal, fișă, poster).
- Echipament nepotrivit → trimiterea unei liste în avans și planificarea unor alternative (pelerine, mănuși).

Activități în Aer Liber

Un model practic în șase pași pentru educație prin învățare în aer liber:

- Conectare locală: alege un loc apropiat (parc, curtea școlii, piață, râu).
- Formulează o întrebare-problemă: „Ce semne de poluare observăm? Care este impactul?”
- Observă și colectează date: fotografii, hărți simple, numărători (deșeuri, spații verzi).
- Reflecție ghidată: Ce am simțit și observat? Ce am învățat despre relația om–natură?
- Acțiune: planifică și realizează o micro-intervenție (curățare, campanie de informare, prototip).
- Transfer: decide ce schimbări implementăm la școală sau acasă (planuri concrete de comportamente sustenabile).

Activități în Aer Liber

Activități și jocuri gata de folosit (descrieri scurte):

- „Fructe în 3 limbi” — spargerea ghetii (5–10 min). Energizare pentru diversitate lingvistică: participanții țin cartonașe cu nume de fructe în trei limbi și își schimbă locurile când facilitatorul anunță un cuvânt.
  - Dezbatere: Ce te-a ajutat să reacționezi rapid? Cum a fost incertitudinea?
- „Nume & Gest” — memorarea numelor și conectare (10–15 min). Fiecare spune numele și face un gest; grupul repetă. Adaptare outdoor: gesturi inspirate de elemente naturale.
  - Dezbatere: Cum a ajutat mișcarea memoria?
- „Pânza vieții” — interdependența ecosistemelor (15–30 min). Cu un ghem de sfoară și cartonașe de rol (soare, apă, sol, insecte, plante, oameni), participanții construiesc o rețea și explorează efectul unei perturbări (poluare, secetă).
  - Dezbatere: Ce se întâmplă când o legătură dispare? Ce înseamnă pentru deciziile umane?
- „Zip Zap Boing Banana” — energizer pentru atenție și reacție (5–10 min). Jocuri de grup care întăresc ascultarea și energia înaintea sarcinilor pe teren.
  - Dezbatere: Ce strategii v-au menținut concentrarea?
- Sarcini de încredere și cooperare — ex.: ghidul si exploratorul (ghidarea unui partener cu ochii acoperiți) și „mingea pe pânză” (coordinarea grupului). Folosiți trasee scurte și sigure, reguli clare de consimțământ; schimbați rolurile și discutați sentimentele și claritatea instrucțiunilor.

Erasmus+

Evaluare și produse finale

- Folosiți evaluare formativă, ușoară, care valorizează procesul: note de observație, reflecții de grup, feedback de la participanți, scurte rapoarte de teren.
- Produse tangibile: foto-jurnale, postere, foi de date, prezentări scurte, planuri de acțiune pentru școală sau comunitate.
- Pentru evaluare sumativă, aliniați produsele finale la obiectivele de învățare (de ex. dovezi de gândire critică aplicată, acțiune documentată și reflecție).

Activități în Aer Liber

Sfaturi de implementare pentru profesori

- Informați din timp elevii și familiile: transmiteți informații clare, liste de echipament și măsuri de risc.
- Începeți cu activități scurte și simple în aer liber, apoi creșteți gradual complexitatea.
- Includeți întotdeauna reflecție ghidată și un pas de transfer spre clasă sau acasă.
- Folosiți metode mixte: activități practice combinate cu scurte inputuri teoretice pentru a ajuta generalizarea învățării.
- Asigurați incluziunea: adaptați rolurile și sarcinile și garantați accesibilitatea fizică.
- Dezvoltați parteneriate cu actori locali (autorități, ONG-uri) pentru relevanță practică.

Activități în Aer Liber

Erasmus+

Note finale

- Educația în aer liber oferă oportunități puternice de a combina pedagogia nonformală, învățarea despre mediu și cooperarea internațională.
- Când este planificată cu obiective clare, managementul riscului și reflecție structurată, învățarea în aer liber construiește competențe relevante pentru dezvoltarea personală, implicarea civică și viitoruri durabile.

De ce "Activități în aer liber"?

- Componenta de **formare pentru profesori** (cursuri/activități de învățare) ajută la dezvoltarea de competențe moderne: metodologii active, incluziune, educație pentru sustenabilitate, competențe sociale.
- **Învățarea în aer liber** este o direcție tot mai folosită deoarece:
  - mută învățarea din „teorie" în **experiență directă**;
  - conectează elevii cu comunitatea și mediul local;
  - dezvoltă autonomie, colaborare și bunăstare
  - întărește legătura **om–natură**.

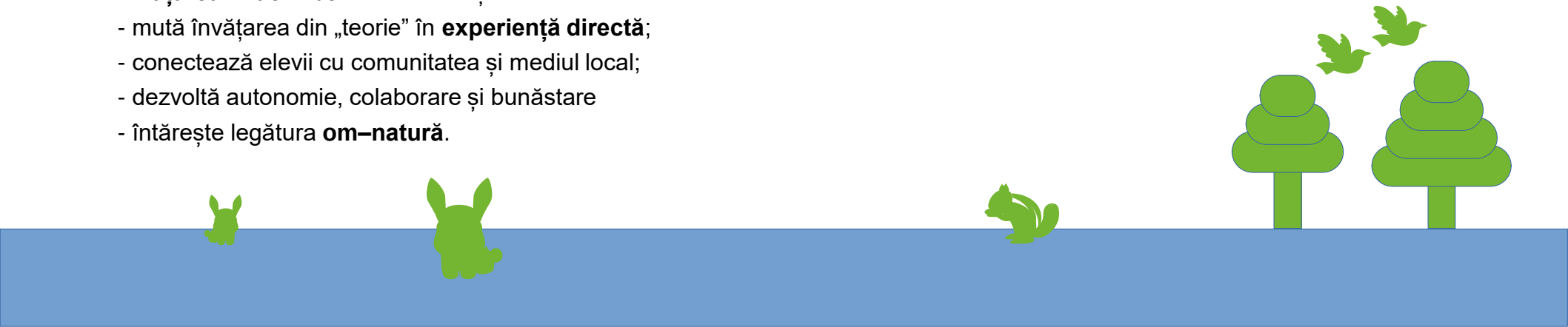

ACTIVITĂȚI ÎN AER LIBER

Învățare prin experiență • Conectare cu natura • Dezvoltare sustenabilă

CE SUNT ACTIVITĂȚILE ÎN AER LIBER?

- Mută învățarea din teorie în experiență directă
- Conectează elevii cu comunitatea și mediul local
- Dezvoltă autonomie, colaborare și bunăstare
- Folosesc educația nonformală ca metodă principală

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI CICLUL ÎNVĂȚĂRII

- Învățare integrală: cognitivă + fizică + emoțională
- Grupul = sursă de învățare: cooperare, feedback, norme, roluri, sprijin

METODE ȘI TEHNICI NONFORMALE ÎN OUTDOOR

- Jocuri pedagogice (energizare, team building)
- Simulări (situații reale: risc, decizie, cooperare)
- Studii de caz (probleme de mediu locale)
- (De)construcție / reconstrucție
- Cercetare (investigația în teren, observația)
- Dramatizare (roluri, poveste)
- Co-creare (reguli, produse, soluții)
- Dezbatere, proiecte, peer-to-peer learning

COMPETENȚE CHEIE

- Înțelegerea sinelui, a grupului și a relației om–natură
- Strategii, managementul riscului și răspuns la situații neprevăzute
- Construirea de relații pozitive: încredere, leadership, empatie
- Gândire critică și luarea de decizii
- Înțelegerea problemelor de mediu și a impactului asupra comunității

BENEFICIILE ÎNVĂȚĂRII ÎN AER LIBER

- Învățare experiențială „Heart – Head – Hand"
- Reducerea stresului, lumină naturală, combaterea sedentarismului
- Autonomie, reziliență, leadership și lucru în echipă
- Experiențe multisenzoriale → memorare mai bună
- Conștientizare planetară și legătură emoțională cu locul: protejăm ceea ce cunoaștem și iubim

SDGs – OBIECTIVE GLOBALE

Cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ONU) – o chemare globală pentru o lume mai bună până în 2030.

Educația outdoor transformă SDGs în acțiuni locale: observăm, analizăm, propunem soluții.

SUSTENABILITATE – CELE 4 DIMENSIUNI

Activitățile outdoor pot atinge toate cele 4 dimensiuni.

CUM ADUCEM SDGs ÎN CLASĂ PRIN OUTDOOR LEARNING

1. Conectare locală – alegem un spațiu apropiat.
2. Întrebare-problemă – „Ce semne de poluare observăm? Ce impact are?"
3. Observație + date – fotografii, hărți, numărări.
4. Reflecție ghidată – ce simt? ce cred? ce am învățat?
5. Acțiune – micro-intervenție (curățare, informare, prototip).
6. Transfer – ce schimbăm în școală/acasă? (plan de comportamente sustenabile)

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI PENTRU ÎNVĂȚARE ACTIVĂ, ÎNCREDERE ȘI COOPERARE

1. FRUCTE ÎN 3 LIMBI

Energizer lingvistic și cultural. Reacție rapidă și atenție.

2. NUME ȘI GEST

Memorarea numelor, conectare, exprimare și încredere.

3. WEB OF LIFE (PÂNZA VIEȚII)

Înțelegerea interdependenței din natură și a impactului alegerilor noastre.

4. ZIP ZAP BOING BANANA

Energizer distractiv pentru concentrare, atenție și reacție rapidă.

JOCURI DE ÎNCREDERE ȘI COOPERARE

A) GHIDEAZĂ COLEGUL LEGAT LA OCHI

Încredere, comunicare, responsabilitate.

B) BILA PE PÂNZĂ

Coordonare, strategie de grup, leadership distribuit.

REGULI PENTRU SIGURANȚĂ

- Evaluăm riscurile și avem reguli clare
- Echipament adecvat și informare
- Plan B pentru vreme nefavorabilă
- Puncte de întâlnire și roluri în grup
- Reflecție după fiecare activitate

Învățăm în natură, pentru natură, despre noi și pentru viitor!

Observăm • Reflectăm • Acționăm • Transformăm

Erasmus+ Outdoor Activities – EDUIGROW (Porto, feb. 2026)

Erasmus+